

sikkert ventet at træffe en ny Mand paa Krigsministerens Plads. Det er jo nemlig efterhaanden bleven mere og mere kendeligt -- hvad aldrig har været dunkelt for mig -- at Hovedsvagheden i det forrige Ministerium var, at der i selve dets Midte fandtes en Mand, som stod i Uoverensstemmelse med det Partis Grundsætninger, hvorfra Ministeriet ellers var udgaaet, og hvor Ministeriet maatte forventes i Hovedsagen at søge sin Støtte. Det var en saa absolut Svaghed, at man godt kunde tænke sig, at Stillingen i saa Henseende vilde blive umulig. Der var, om jeg saa maa sige, inde i selve Nettet en Orm, som gnavede paa Ministeriets Livstraad, og med Tiden nødvendigt maatte gnave den over, saa Forholdet maatte bryde paa en eller anden Maade. Det er nemlig ikke muligt, selv med den allerbedste Villie, at faa en Personlighed, en virkelig Personlighed, til at udføre et Arbejde, gøre en Gerning under Forudsætninger, som ikke ere hans egne. Man kan prøve paa det og eksperimentere med det, men det duer ikke. Der bliver intet Hold, ingen Gang i det Arbejde, der kommer intet Udbytte af det Arbejde, der i Grunden er een paatvunget uden ens naturlige Overbevisning og Tilslutning. Venstre havde jo paataget sig Gerningen som Regering for at gennemføre Sagerne ikke inden en bestemt Tidfrist, ikke heller i absolut bestemte Former, men dog saaledes, at de store Spørgsmaal kunde blive løste i Overensstemmelse med hele dets tidligere Arbejde og tidligere Stilling, og dertil maatte naturligt kræves Folk, som i Virkeligheden principielt, i deres egen inderste Overbevisning, delte disse Anskuelse, hvis Arbejdet skulde lykkes, trives og udvikles. Krigsminister Madsen medbragte mange overordentlig gunstige Betingelser for en Ministerstilling. Hans Dygtighed som Tekniker og Militær er saa ubestridelig, at der derom aldrig har været rejst Tvist eller Tvivl; hans personlige Elskværdighed have vi alle lært at kende og sætte Pris paa; hans praktiske Greb paa Ordningen af mange detaillerede Spørgsmaal, som ikke i første Række havde en absolut militær Karakter, er set og anerkendt i mange vigtige Forhold; hans Flid, hans Energi have vi alle lært at kende og sætte Pris paa. Han var ubetinget en flittig og energisk Minister, og havde det kun kommet an paa disse Betingelser for at løse disse Sager, vilde han sikkert have været et Mønster, et Pragteksempel af en Krigsminister. Men netop det, at vi

alligevel droges hen imod hans Fald, og at derved andet og mere maatte bryde, viser, at alle andre gode personlige Egenskaber og Vilkaar blegne i *politisk* Henseende ved Siden af den eneste: at være en fuldblods Repræsentant for de Anskuelse, hvorom der stilles Krav under ens Arbejde. Ved Siden af denne Betingelse blegner alt det andet: Dygtighed, Elskværdighed, Flid, Energi. Alt det andet bliver til intet, naar ikke den Overbevisning og den absolute Forstaaelse af Gerningen, som man venter, er til Stede. Det skete er et yderligere Bevis herfor, et Bevis, som det maaske kan have ogsaa sin praktiske Betydning for Fremtiden at understrege og lægge stærkt Mærke til.

Det er naturligt, at Krigsminister Madsen efter sin Stilling og med sin Overbevisning havde svært ved at følge den slagne, lige og klare politiske Vej, som han tit selv talte saa meget om. Et af hans Løsener var netop: Klarhed, Sandhed, Aabenhed, og det er ganske utvivlsomt, at den afgaaede Krigsminister ogsaa nok mente det, men desværre er det jo en absolut Kendsgerning, at det netop var en af Manglerne ved hans Forhold til Folketinget og ganske særligt til det Parti, hvis Arbejde han var sat til at gøre, at det bristede i den Henseende, at det saa tit viste sig, at Ordene havde betydet noget andet i hans Mund og under de Forhold, hvorunder de kom frem, end de strengt taget sagde i Formen. Det er ikke værd at gaa tilbage til de mange større eller mindre Konflikter af mere eller mindre officiel Natur, som ere forløbne i den Tid. Alle i dette Ting og mange udenfor det ville have dem i frisk Erindring. De ere ogsaa kun Udslag af det rent naturlige Forhold, at denne Krigsminister maatte efter sin Grundopfattelse søge at tilvejebringe Betingelser, som han vidste, at dette Ting var i Modstrid eller Modsætning til, og at han derfor havde saa svært ved, selv med den bedste Villie af Verden, altid at sige fuldt ud og rent gennemført, helt sammenhængende Besked om de Foranstaltninger, for hvis Fremme han lagde sit Arbejde ind. Stillingen til Krigsministeren blev vanskeligere for dette Ting og ganske særligt for vort Parti derved, at det i mange Henseender fik Indtryk af, at det øvrige Ministerium helt eller delvis af politiske Hensyn gjorde sig solidarisk med den vedkommende Minister, uden at der dog forelaa Tilkendegivelser af, at disse andre Ministre delte hans Opfattelse af de faglige Spørgsmaal, hvis Admini-